

SZENTGYÖRGYI LÁSZLÓ

Latin-amerikai történet

Hommage à Julio Cortázar

José Luíz Carrascót, egy kocsmai politikai vitában való állítólagos részvétele miatt, egy hajnalon elhurcolták otthonából a hírhedt diktátor, Ramón Fragoso politikai rendőrségének pribékjei.

Miután a legválogatottabb módszerekkel sem sikerült terhelő vallomást kicsikarniuk belőle, szabadon engedték a különben ártatlan embert. De a fogdában és a vallatás során átélt borzalmak, mint nem egy szélsőséges élethelyzetbe sodródott kisembert, José Luíz Carrascót is végzetes elhatározásra késztették. Végezni a gyűlölt diktátorral, így állva bosszút nemcsak a maga, hanem a mások által elszenvedett mérhetetlen sérelmeken is.

Szabadulása után – bár látszatra ugyanaz maradt, aki annak előtte is volt: José Luíz Carrasco zöldségáros-kiskereskedő – minden egyes pillanatát a bosszúvágy jegyében élte. Töprengett, tervezett, készült – és az első kedvező alkalommal cselekedett. Terve, majd annak gyakorlatba ültetése minden egyes mozzanatát a szakmai járatlanságból fakadó váratlanság, a meglepetés jellemezte. Magyarán: semmi köze sem volt a rutinhoz. Ez tévesztette meg a nyomozókat, ennek köszönhetően sikerült a nagy zűrzavart és a hatóságok pillanatnyi tanácstalanságát kihasználnia a tett színhelyéről kerekelt oldania.

Félnapi örült autózás után, késő este maga mögött hagyta a határátkelőt, és a viszonylagos biztonságérzet tudatában normális sebességre kapcsolt, majd elfordította az autórádió indítógombját. Épp akkor közölték a döbbenetes hírt, miszerint a még

tisztázatlan körülmények között merénylet áldozatául esett Ramón Fragoso valójában nem is Ramón Fragoso volt, aki szívszélhűdésben halt meg, még Carrasco szabadon bocsátása után néhány héttel, hanem annak hasonmása, egy jelentéktelen csendőrezredes, akit a diktátor közvetlen környezetéhez tartozó körök, hatalmuk és befolyásuk megőrzése érdekében kényszerítettek a megüresedett szerep vállalására.

Másnap hajnalban, a határtól nem messze, egy kiszáradt folyómederbe zuhant és ott pillanatok alatt leégett személygépkocsi roncsait emelték ki a szomszédos állam hatóságainak emberei. A törvényszéki orvos jelentése szerint a gépkocsivezető azonnal belehalt sérüléseibe. „A baleset okait és körülményeit a rendőrség vizsgálja” – állt a helyi lapban a balesetről közzétett szűkszavú hírből.

Sztori

Amikor kora hajnalban, az éjszakai utazástól meg az ilyenkor obligát szeszelésztől meggyötört arccal és remegő lábakkal belépett lakásának ajtaján, éppen az előzmények folytán, nem fogalmazhatta meg érzéseit. Az utóbbi időben nem is igen törekedett hasonlókra. Csupán fizikai rosszullétet, meg valamiféle szorongást érzett, ami a gyomor-száj tájékaról indulva, mintha csak az agya irányába emelkedne. Nem, előérzetről vagy valami hasonlóról az adott körülmények között szó sem lehetett volna.

Becsukta maga mögött az ajtót, és válltáskáját, az elmaradhatatlant, a ruhafogas alá dobta... A táská elmaradhatatlannak csak annyiban bizonyult, hogy évek óta mindig ott lógott az oldalán – az, amely történetünkben szerepel, vagy egy másik... Mert egyébként bizony elhagyta nemegyszer – hol itt, hol ott... Ami az asszonyi bölcsesség nyelvére fordítva annyit jelent, hogy mindenkor gyanús és eléggé el nem ítéhető körülmények között.

(folytatás a következő oldalon)

Sztori

(folytatás az előző oldalról)

Nos, az említett táskát minden egyes alkalommal azonos színűvel, fazonúval, vagy ha ez lehetetlennek bizonyult, akkor közel hasonlóval igyekezett pótolni. Így abban az illúzióban ringathatta magát, hogy ugyanazzal a jószággal a vállán jár-kele élete göröngyös útjain.

Néhány pohár jéghideg ásványvíz felhajtása után arra gondolt, hogy úgy ahogy van, ruhástól bújjik ágyba; a többit majd meglátja, ha (meg)jön a reggel, (el)megy az asszony és nyit a szomszédos kocsmá.

Amint benyitott – pusztán megszokásból – hajdan közös hálószobájuk ajtaján, rögtön valami áramütésfélét érzett. Ami ugyan még nem éri el a halálos mértéket, de ahhoz bőségesen elegendő, hogy az illető – buggyant robotként – így szóljon: Na, mi van, bakker?

Hogy mi is készíthette e magvas kérdés kinyögésére? Az eléje táruló látvány. Alvó felesége – társkereső rovatokban előszeretettel használt megfogalmazásban – még mindig formásnak mondható lábszárai mellől egy egyébként szintén térdig kitakarózott alak, ha már a formákat firtatjuk, akkor inkább pipaszárra emlékeztető szőrös végtagjai meredtek elő. Olyanformán, mint amikor valakiről azt állítják, hogy elrúgta már az utolsókat...

- - - - -

Jelenleg egy sürgősségi kórház intenzív osztályán fekszik. (Az utolsókat viszont feltehetőleg még nem rúgta el.)

Egy barackpálinka színű folyadékot tartalmazó palackból, gilisztaszerű csövön át, valamiféle nedveket csöpögtetnek jobb karjának ereibe. A beadagolt nyugtatók kábító, butító hatásától – bár azért már az is megfordult kótyagos agyában, hogy mennyivel jobb volna valahol az említett barack-, esetleg egyéb pálinkák, ha nem is kimondottan gyógyító, de mindenképpen üdvözítőbb hatását élvezni – alig hallható hangon ismétleti: Na, mi van, bakker?

Visszhang

Néhány hónapja járt ott először. Nyomban megszerette a kis völgyet. Utána rendszeresen ott töltötte szabadnapjait.

Bár már az első napon felfedezte a barlangot, az nem keltett benne érdeklődést. Beérte a patak csobogásával, a csennel, a természet passzív élvezetével.

Néhány hét múlva aztán mégis a barlangszáj felé vitte a kíváncsiság. Magányos ember lévén rászokott a magában való beszélgetésre, itt kint már arra is rávetemedett, hogy néhány mondatot, ha csendben is, de kimondjon.

Már a barlang szájánál tartott, amikor valami jelentéktelen mulasztás fölött támadt hirtelen haragjában hangosan kifakadt: „Marha vagy, Lázár!” Alig tett néhány lépést, meglepetten hallotta vissza: „Marha vagy, Lázár!” Kétségtelen – visszhang volt. És mivel hétvégi turistákkal, akik, ha nem is számosan, de azért rendszeresen látogatták a kis völgyet, nem találkozott, más nem is tudhatott róla. Váratlanul érte hát a felfedezés, melyet kis ideig sajátjának érzett.

Ezután mindig felkapaszkodott a barlang torkolatához, szembeült vele, és gondolataiba mélyedve meg-megszólalt. Ilyeneket mondott: „Elrontottad az életed!”, „Miért lapsz, Lázár?!”, „Gyáva vagy, a tegnap sem merted megszólítani!”, „Ez így nem mehet tovább!”...

És a visszahang sosem késett. Lassan jobbik énjének tekintette, és ha nem is esett jól ily lesújtó véleményeket hallania, főleg „más szájából”, azért idővel megbarátkozott a korholó hanggal.

Egy napon, miután az a bizonyos „ez így nem mehet tovább” elhangzott (és visszhangzott), nyugodtan előszedte szendvicseit, és jóízűen falatozni kezdett. Már indulófélben volt, amikor erős szomjúság vett erőt rajta. A völgy bejáratánál álló menedékházban sört látott erre jövet. Megkívánta. Szájában érezni vélte a kellemes kesernyés ízt, bajszán meg a sűrű habot, mire, a barlang szája felé fordulva, jókedvűen elrikkantotta magát: „Iszunk egy sört?!”

A visszhang ezúttal sem késett: „Ki fizeti?!”